

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Obchodná akadémia Liptovský Mikuláš
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Obchodnej akadémii Liptovský Mikuláš
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGY1
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	5.12.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	OALM
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Janka Klepáčová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.oalm.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

krátka anotácia:

Ďalšie stretnutie pedagogického klubu bolo zamerané na čitateľské stratégie pre integrovaných žiakov. Na predchádzajúcich kluboch sme si bližšie predstavili jednotlivé stratégie čítania a naučili sme sa, ako ich využívať pri práci so žiakmi na vyučovacích hodinách. Na tomto stretnutí sme vybrali tie stratégie, ktoré sú vhodné pre integrovaných žiakov.

klúčové slová:

čítanie, stratégie, vyučovací proces, integrovaní žiaci

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Žiaci s vývinovými poruchami učenia ako sú dyslexia, dysgrafia, dysortografia majú veľmi často pri čítaní textov problém. Väčšinou je to pri súvislých textoch a problémy preukazujú najmä žiaci s dyslexiou.

Dyslexia je ne schopnosť naučiť sa čítať aj napriek tomu, že dieťa absolvuje bežnú výuku a má primeranú inteligenciu. Dyslexia je podmienená poruchami v základných poznávacích schopnostiach, objavuje sa väčšinou už od začiatku školskej dochádzky a vytvára veľký rozdiel medzi schopnosťou čítať a intelektovými schopnosťami.

Čítanie predstavuje pre žiakov nielen osvojovanie si učiva, ale aj rozvoj emocionality a estetického cítenia. Vďaka čítaniu môžu začať lepšie porozumieť dianie okolo seba.

Porozumenie textu predstavuje dôležitú úlohu vo vývine žiakov.

Nakoľko každý text prináša nové informácie, žiaci musia o nich premýšľať a spájať nové informácie s tými, ktoré si už osvojili. Pri čítaní každého textu je dôležité, aby si žiaci uvedomili, čo už o danej téme vedia a čím novým si pomocou textu svoje vedomosti obohatili.

Vyučujúca slovenského jazyka Mgr. Klepáčová pri metóde RAP, ktorú sme spomínali na predchádzajúcich kluboch, upozornila na dôležitosť krokov tejto stratégie: čítaj, pýtaj sa, parafrázuj. Výsledkom súhry zručností a stratégií je pri tejto stratégii konštruktivistický model aktívneho učenia sa a poznávania. Jeho prínosom je schopnosť prehodnocovať „čo a ako mi text dal a mal dať“. Túto stratégiu odporúča Mgr. Klepáčová pri čítaní predovšetkým súvislých textov pre integrovaných žiakov s vývinovými poruchami učenia. Považuje za dôležité, aby učiteľ dal priestor žiakom na otázky. Nebýva to síce pravidlom, že sa žiaci opýtajú na fakty z textu. Ale Mgr. Klepáčová kolegom vysvetlila, že pokiaľ učiteľ vytvorí priestor na otázky, žiaci ho často využijú a spýtajú sa na fakty, ktoré im nie sú jasné alebo zrozumiteľné.

Mgr. J. Klepáčová metódu RAP najčastejšie používa pri rozbere literárnych diel. Úryvky z nich sa používajú ja v externej časti maturitnej skúšky. Jedná sa od krátke ukážky vhodné práve pre metódu RAP. Žiak prečíta odstavce textu. Na základe neho zostaví a odpovedá si na otázky hľadajúce hlavnú myšlienku (informáciu) obsiahnutú v texte a vlastnými slovami sa ich snaží vyjadriť. Metódu RAP predviedla na ukázkach textov z predchádzajúcich zadaní externej formy maturitnej skúšky zo SJL. Integrovaní žiaci majú síce pri externej časti maturitnej skúšky predĺžený čas o 25, prípadne 50 alebo 100 percent, ale práve tento navýšený čas často využijú na stratégiu RAP.

Mgr. Gajdošová – východná poradkyňa odporúča pre žiakov s vývinovými poruchami učenia takisto stratégiu 3-2-1. Túto stratégiu je možné použiť kedykoľvek počas vyučovacej hodiny, či už v úvode hodiny, v strede alebo na záver, najčastejšie ako kontrolu porozumenia. Táto čitateľská stratégia intenzívne povzbudzuje študentov, aby premýšľali a zhrnuli svoje učenie, pričom identifikujú oblasti, ktoré si vyžadujú viac pozornosti. Na triednych diskusiách môže byť spôsobom, akým si študenti zaznamenávajú svoje myšlienky. Mgr. Turčanová navrhla, že by táto stratégia mohla byť použitá ako záverečná aktivita, aby si študenti mohli zopakovať, čo sa naučili na hodine. Ocenili by to určite žiaci so zdravotným znevýhodnením, ale aj ostatní žiaci.

Na predchádzajúcich stretnutiach si členovia klubu predstavili aj čitateľskú stratégiu REAP a spoločne sa zhodli, že táto stratégia je hlavne použiteľná pri samostatnej práci žiakov s odborným textom. Mgr. Turčanová používa metódu REAP už niekoľko rokov. Má už pripravených veľa materiálov a priprav práve na túto metódu rozvoja čitateľskej gramotnosti. Aj u integrovaných žiakov, nakoľko v predchádzajúcich zamestnaniach pôsobila ako výchovná poradkyňa.

Ing. Peniaško odporúča pre integrovaných žiakov metódu KWL. Ide o čitateľskú stratégiu podporujúcu aktívne učenie sa, ktorá sa dá použiť na bežných vyučovacích hodinách. Podporuje kritické myslenie a interakciu žiaka i učiteľa navzájom. Žiak vyplňa tabuľku, ktorá obsahuje tri stĺpce: Do prvého si vyplní pred čítaním to, čo už o téme vie, do druhého pred čítaním doplní, čo by sa o téme chcel dozvedieť a do posledného po prečítaní textu napíše, čo sa z textu dozvedel. Toto je veľmi efektívna práca s textom, ktorú zvyknú žiaci po jej dokonalom osvojení si uprednostňovať pred písaním súvislých poznámok do zošitov. Ako uvádza členka klubu Mgr. Jana Gajdošová, u integrovaných žiakov je dôležité poskytnúť im pri čítaní akýchkoľvek textov viac času, podľa odporúčaní špecializovaných poradní je to väčšinou navýšenie času o 25 percent. Treba dbať na to, aby žiaci s textom nepracovali v časovom strese. Tiež je nutné individualizovať prístup vyučujúcich v oblasti komunikácie so žiakmi s VPU, byť taktnými a ústretovými, minimalizovať plachosť a obavy u týchto žiakov empatickým prístupom. U niektorých žiakov je potrebné pri čítaní opakovať inštrukcie, overovať porozumenie otázkou, priebežne overovať vedomosti z kratšieho rozsahu textu, prípadne učiva.

13. Závěry a odporúčania:

Účastníci klubu čitateľskej gramotnosti uviedli, že pri využívaní čitateľských sa u žiakov s vývinovými poruchami učenia často vyskytujú problémy s porozumením textov, pre študentov sú prehľadnejšie skôr informácie usporiadané v tabuľkách a grafoch, prípadne vo vypísaných poznámkach z textov. Vyučujúci sú preto často nútení vopred spracovať preberané texty daným študentom a vypísať z nich najdôležitejšie informácie, aby boli pre nich pochopiteľné.

Všetci členovia klubu sa zhodli, že u žiakov s VPU je nutné nechať im predĺžený čas na čítanie akýchkoľvek druhov textov.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Jana Gajdošová
15. Dátum	6. 12. 2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Janka Klepáčová
18. Dátum	6. 12. 2022
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu